

VÉRADÓK VILÁGNAPJA

1868. június 14-én született Karl Landsteiner osztrák származású amerikai orvos, aki felfedezte az ABO vércsoportot. Karl Landsteiner 1930-ban élettani-orvosi Nobel-díjat kapott a fő vércsoportok felfedezéséért és a vércsoport-meghatározás ABO rendszerének kidolgozásáért. Ez az eljárás tette lehetővé a vérátömlesztés alkalmazását a mindennapi orvosi gyakorlatban.

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO), a Nemzetközi Vöröskereszt, a Véraló Szervezetek Nemzetközi Szövetsége és a Nemzetközi Vértranszfúziós Társaság javaslatára a híres tudósra emlékezve ünnepeljük minden év június 14-én a *Véralók világnapját*.



A világnap célja, hogy felhívja a figyelmet a véradás fontosságára akkor, amikor a világ lakosságának 82%-a nem lehet biztos abban, hogy szükség esetén jut számára elegendő, fertőzésmentes vér.

A WHO hangsúlyozza, hogy az egészséges vérrel történő, kielégítő szintű ellátás elengedhetetlen feltétele a betegségek megelőzésének és nélkülözhetetlen eleme a hatékony egészségügyi ellátási rendszernek. Az Egészségügyi Világszervezet felmérései szerint 178 országból csupán 39-ben számíthatnak arra, hogy a szükséges vértartalmakat teljes mértékben egészséges véradóktól szerezhetik be.

„Adj vért és ments meg három életet!” – ezzel a mottóval biztatja a **Magyar Vöröskereszt** az embereket, hogy váljanak rendszeres véradóvá. A szervezet hazánkban 1939 óta vesz részt a tétlenségmentes véradás szervezésében. A biztonságos hazai vérellátáshoz évente mintegy 500 ezer egység (1 egység = egy véradáskor levett vér mennyisége, 4,5 dl) vérre van szükség. Ehhez évente közel fél millió önkéntes véradományát várják. Ma Magyarországon minden 18 és 65 év közötti ember adhat vért, nők esetében évente 3, férfiak esetében 4 alkalommal. Két véradás között minimum 56 napnak kell eltelnie. Nagyon fontos tehát, hogy minél több önkéntes véradó legyen.



A véradás során steril vérvételi zsákba, egyszer használatos tűvel 4,5 dl vért vesznek le, és egy keveset vizsgálatokhoz, mintacsövekben helyeznek el. A véradás 30-45 percet vesz igénybe adatfelvétellel és kivizsgálással együtt. Fontos a véradás előtti folyadékfogyasztás: az erek teltebbek lesznek, a véna is jobban látható, gyorsabb a vérvétel, ha megfelelő mennyiségű folyadék van a szervezetben. Ez segít a véradás alkalmával levett plazma pótlásában is.

A levett vérből vörösvérsejt-koncentrátum, plazmakészítmények és vérlemezke-koncentrátum készül, így egy egység teljes vér 3 beteg életén segíthet. A véradás után a mintacsövekbe levett vért minden alkalommal bizonyos betegségekre kivizsgálják és vércsoport-meghatározást végeznek.

A kórházak az Országos Vérellátó Szolgálattól igényelhetnek vért.

Források:

<http://www.veradas.hu/>

<http://www.ovsz.hu/ver/veradok-vilagnapja-junius-14>

<http://sulihalo.hu/ajanlo/aktualis/5643-a-magyar-veradok-napja>

http://www.fszek.hu/konyvtaraink/kozponti_konyvtar/kozossegi_informaciok_tara/jeles_napok/?article_hid=3728



Összeállította: Varnyúné Kovács Magdolna



AGORA

TUDOMÁNYOS
ÉLMÉNYKÖZPONT
DEBRECEN